

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VI kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM 10-125-10

Druk nr 3433

Warszawa, 30 września 2010 r.

Pan
Grzegorz Schetyna
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- o zmianie ustawy o Państwowej Straży Pożarnej.

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Z poważaniem

(-) Donald Tusk

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o Państwowej Straży Pożarnej

Art. 1. W ustawie z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. z 2009 r. Nr 12, poz. 68 i Nr 18, poz. 97 oraz z 2010 r. Nr 127, poz. 857) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 35:

a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Wprowadza się zmianowy oraz codzienny rozkład czasu służby strażaka.”,

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Stanowiska, na których strażacy pełnią służbę w rozkładach czasu służby strażaka, o których mowa w ust. 3, w jednostkach organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej ustalają kierownicy tych jednostek.”,

c) po ust. 6 dodaje się ust. 6a w brzmieniu:

„6a. Strażak może być, przez właściwego przełożonego, wyznaczony do wykonywania zadań służbowych poza rozkładami czasu służby strażaka, o których mowa w ust. 3, w przypadkach określonych w ust. 9 i 10.”,

d) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. W ramach codziennego rozkładu czasu służby strażak może być wyznaczony do pełnienia, w dowolnym czasie, dyżuru trwającego nie dłużej niż 24 godziny, po których następują co najmniej 24 godziny wolne od służby.”,

e) ust. 9 otrzymuje brzmienie:

„9. Czas służby strażaka może być przedłużony do 48 godzin tygodniowo, w okresie rozliczeniowym, o którym mowa w ust. 1, jeżeli jest to uzasadnione potrzebami służby. W takim przypadku strażakowi przyznaje się czas wolny od służby w tym samym wymiarze albo rekompensatę pieniężną.”,

f) po ust. 10 dodaje się ust. 10a w brzmieniu:

„10a. Czas wolny, o którym mowa w ust. 9 i 10, może być udzielony w następnym okresie rozliczeniowym po okresie, w którym strażak pełnił służbę ponad normę, o której mowa w art. 35 ust. 1.”;

2) art. 71a otrzymuje brzmienie:

„Art. 71a. 1. Strażakowi, o którym mowa w art. 71, przysługuje płatny dodatkowy urlop wypoczynkowy, zwany dalej „dodatkowym urlopem wypoczynkowym”, w wymiarze do 13 dni rocznie, z tytułu pełnienia służby w warunkach szkodliwych dla zdrowia lub uciążliwych, albo osiągnięcia przez strażaka określonego wieku lub stażu służby.

2. Dodatkowy urlop wypoczynkowy przysługujący strażakowi z tytułu pełnienia służby w warunkach szkodliwych dla zdrowia lub uciążliwych wynosi:

1) 5 dni w roku – dla strażaków pełniących służbę w codziennym rozkładzie czasu służby, będących w dyspozycji operacyjnej i pełniących funkcje wykonawcze;

2) 9 dni w roku – dla strażaków pełniących służbę w codziennym rozkładzie czasu służby, będących w dyspozycji operacyjnej i pełniących funkcje dowódcze;

- 3) 13 dni w roku – dla strażaków pełniących służbę w zmianowym rozkładzie czasu służby.

Jeżeli strażak w ciągu roku kalendarzowego pełni służbę w różnych warunkach szkodliwości dla zdrowia lub uciążliwości, dodatkowy urlop wypoczynkowy przysługuje mu w wymiarze proporcjonalnym do długości okresów służby w tych warunkach.

3. Dodatkowy urlop wypoczynkowy, przysługujący strażakowi z tytułu osiągnięcia określonego wieku, wynosi odpowiednio:
 - 1) 5 dni w roku – po ukończeniu 40. roku życia;
 - 2) 9 dni w roku – po ukończeniu 45. roku życia;
 - 3) 13 dni w roku – po ukończeniu 55. roku życia.
4. Dodatkowy urlop wypoczynkowy przysługujący strażakowi z tytułu osiągnięcia określonego stażu służby wynosi odpowiednio:
 - 1) 5 dni w roku – po osiągnięciu co najmniej 15-letniego stażu służby;
 - 2) 9 dni w roku – po osiągnięciu co najmniej 20-letniego stażu służby;
 - 3) 13 dni w roku – po osiągnięciu co najmniej 25-letniego stażu służby.
5. W razie zbiegu uprawnień do dodatkowego urlopu wypoczynkowego z tytułów wymienionych w ust. 2 – 4, dni dodatkowych urlopów wypoczynkowych przysługujących z poszczególnych tytułów sumuje się, jednak łączny wymiar dodatkowego urlopu wypoczynkowego nie może przekroczyć 13 dni w roku.
6. Nabycie prawa do pierwszego dodatkowego urlopu wypoczynkowego następuje odpowiednio:

- 1) po roku służby pełnionej w warunkach szkodliwych dla zdrowia lub uciążliwych;
 - 2) z dniem osiągnięcia określonego wieku;
 - 3) z dniem osiągnięcia określonego stażu służby.
7. Prawo do kolejnych dodatkowych urlopów wypoczynkowych strażak nabywa w każdym następnym roku kalendarzowym, z tym że w przypadku, o którym mowa w ust. 6 pkt 1, musi być to rok, w którym służba jest pełniona w warunkach szkodliwych dla zdrowia lub uciążliwych.
8. Strażakowi, który posiada uprawnienia do dodatkowego urlopu wypoczynkowego z tytułu osiągnięcia określonego wieku lub stażu służby, podejmującemu służbę w ciągu roku kalendarzowego, przysługuje w tym roku kalendarzowym dodatkowy urlop wypoczynkowy w wymiarze proporcjonalnym do okresu służby w tym roku.”;
- 3) w art. 93 w ust. 1 po pkt 4 dodaje się pkt 4a w brzmieniu:
- „4a) rekompensata pieniężna za przedłużony czas służby, o którym mowa w art. 35 ust. 9;”;
- 4) po art. 97b dodaje się art. 97c w brzmieniu:
- „Art. 97c. 1. Rekompensata pieniężna, o której mowa w art. 93 ust. 1 pkt 4a, za jedną godzinę służby, stanowi 60 % z 1/172 przeciętnego uposażenia, o którym mowa w art. 85 ust. 3, obowiązującego w okresie rozliczeniowym.
2. Należną rekompensatę pieniężną wypłaca się do końca kwartału następującego po okresie rozliczeniowym, lecz nie później niż w dniu zwolnienia ze służby.”.

Art. 2. Przepisy ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, w zakresie rekompensaty pieniężnej za przedłużony czas służby mają zastosowanie do strażaka, któremu ze względu na konieczność zapewnienia ciągłości służby przedłużono czas służby do 48 godzin tygodniowo i nie przyznano mu w zamian czasu wolnego w odpowiednim wymiarze w okresie rozliczeniowym bezpośrednio poprzedzającym wejście w życie niniejszej ustawy.

Art. 3. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2011 r.

UZASADNIENIE

Istniejący stan rzeczy i cel wydania aktu

Proponowane w projekcie zmiany do ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. z 2009 r. Nr 12, poz. 68, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o PSP”, dotyczą zasadniczych spraw dla funkcjonowania Państwowej Straży Pożarnej.

Ze względu na potrzeby służby wprowadza się podstawę prawną do wypłaty rekompensaty pieniężnej za przedłużony czas służby, tj. ponad 40 godzin, ale nie więcej niż do 48 godzin tygodniowo w przyjętym okresie rozliczeniowym. Forma rekompensaty pieniężnej ma być alternatywą dla udzielenia za ten czas czasu wolnego w odpowiednim wymiarze. Zmiana przepisów w tym zakresie powoduje konieczność nowelizacji art. 71a ustawy o PSP przewidującego dotąd, jako formę rekompensaty za przedłużony czas służby ze względu na potrzeby służby, dodatkowy urlop wypoczynkowy za warunki szkodliwe dla zdrowia lub uciążliwe.

W wyniku zmian wprowadzonych w art. 35 ustawy o PSP w brzmieniu nadanym art. 1 pkt 19 ustawy z dnia 6 maja 2005 r. o zmianie ustawy o Państwowej Straży Pożarnej „czas służby strażaka nie może przekroczyć przeciętnie 40 godzin tygodniowo w przyjętym okresie rozliczeniowym, nieprzekraczającym 6 miesięcy”, doszło do obniżenia przeciętnego tygodniowego czasu służby strażaka z 52 do 40 godzin. Ma to bezpośredni wpływ na zmniejszenie stanu osobowego strażaków pełniących służbę w zmianowym rozkładzie czasu służby, którzy danego dnia pełnią tę służbę.

W I półroczu 2005 roku, w zmianowym rozkładzie czasu służby, stan etatowy wynosił 21 726 etatów, co przenosiło się na stan osobowy zmiany służbowej w liczbie ok. 5 000 strażaków PSP. Z szacunków wynika, że dla zapewnienia stanu zmiany służbowej, o którym mowa wyżej, po ustaleniu 40-godzinnego tygodnia służby, potrzeba było:

$$21\,726 \text{ etatów} \times 52 \text{ godziny} / 40 \text{ godzin} = 28\,250.$$

Oznacza to, że do utrzymania stanu osobowego w zmianowym rozkładzie czasu służby, porównywalnego do stanu z pierwszego półrocza 2005 roku, potrzebnych było ok. 6 550 etatów.

Dla zniwelowania ww. potrzeb ustawodawca przepisem art. 35 ust. 9 obowiązującej ustawy dał możliwość – ze względu na konieczność zapewnienia ciągłości służby – przedłużenia czasu służby strażaka do 48 godzin tygodniowo, w okresie rozliczeniowym nieprzekraczającym sześciu miesięcy. W tym przypadku strażakowi przysługuje, jako jedyna forma rekompensaty, dodatkowy urlop wypoczynkowy z tytułu pełnienia służby w warunkach szkodliwych dla zdrowia albo szczególnie uciążliwych ze względu na przedłużony czas służby, w wymiarze i na zasadach określonych w art. 71a ustawy o PSP – w liczbie 18 dni roboczych. Jest on dłuższy o 5 dni od maksymalnego wymiaru urlopu dodatkowego w porównaniu do innych służb mundurowych.

Ponadto przepis art. 35 ust. 10 ustawy przewiduje możliwość przedłużenia czasu służby strażaka ponad normę 48 godzin, ale tylko w przypadku wprowadzenia podwyższonej gotowości operacyjnej w Państwowej Straży Pożarnej. W takiej sytuacji w zamian za czas służby strażakowi przysługuje czas wolny od służby w tym samym wymiarze, w przyjętym okresie rozliczeniowym.

Wynikiem przedstawionych powyżej niedoborów etatowych oraz konieczności utrzymywania stanów osobowych dających gwarancję podjęcia skutecznego działania ratowniczego są kumulujące się godziny służby pełnionej ponad normatyw 40 godzin przeciętnie tygodniowo w okresie rozliczeniowym. Na dzień 30 czerwca 2010 r. wynoszą one ok. 12 000 tys. godzin, w tym za ostatni okres rozliczeniowy od 1.01. do 30.06.2010 r. około 3 950 tys. w zmianowym i 220 tys. w codziennym rozkładzie czasu służby.

W okresie od dnia 1 lipca 2005 r., tj. od dnia wejścia w życie zmienionych przepisów art. 35, do dnia dzisiejszego Państwowa Straż Pożarna otrzymała 1 100 etatów funkcjonariuszy oraz w ramach ustawy modernizacyjnej 600 etatów cywilnych, z tego 150 w 2007 r., 200 w 2008 r. i 250 w 2009 r. Poprzez otrzymanie etatów cywilnych dokonano przesunięcia ok. 500 etatów strażaków z codziennego do zmianowego rozkładu czasu służby.

Jednocześnie w latach 2005 – 2007 przeprowadzono zmiany strukturalne komend wojewódzkich, powiatowych oraz jednostek centralnych PSP, w wyniku których przesunięto z codziennego do zmianowego rozkładu czasu służby ok. 1 350 etatów funkcjonariuszy.

Poprzez wyżej wymienione działania łącznie do zmianowego rozkładu czasu służby trafiło ok. 2 950 etatów.

W związku z powyższym do zapewnienia poziomu stanów osobowych sprzed wejścia w życie ustawy o zmianie ustawy o PSP nadającego z dniem 1 lipca 2005 r. nowe brzmienie art. 35 występują braki w liczbie ok. 3 600 nowych etatów.

Biorąc jednakże pod uwagę rzeczywisty wymiar zapotrzebowania służby na ok. 5100 strażaków na zmianie służbowej braki etatowe wynoszą ok. 3 900:

- 1) 24 655 – limit etatów w zmianowym rozkładzie czasu służby,
- 2) $365 \times 24 = 8760$ godzin w roku,
- 3) 1563 – czas służby netto strażaka przy 13-dniowym urlopie dodatkowym,
- 4) $8760/1563 = 5,605$ etatów strażackich potrzeba, by 1 strażak stanowił obsadę zmiany służbowej,
- 5) 5100 – stan osobowy zmiany $\times 5,605 = 28\,586$,
- 6) $28\,586$ strażaków – $24\,655$ strażaków = 3 931 – niedobór.

Potwierdzone to zostało w toku prowadzonych w Komendzie Głównej PSP prac, których celem było określenie minimalnych stanów osobowych w jednostkach organizacyjnych PSP. Ich pierwsza część polegała na badaniu zapotrzebowania na strażaków w działaniach ratowniczych na przestrzeni 13 ostatnich lat. Ustalone zależności pozwoliły na określenie metodyki szacowania minimalnej ilości strażaków pełniących służbę w poszczególnych komendach powiatowych i wojewódzkich, gwarantującą zachowanie minimalnej zdolności operacyjnej, podstawową skuteczność działań oraz bezpieczeństwo strażaków prowadzących działalność ratowniczą. Na tej podstawie określono wysokość minimalnych stanów osobowych zmian w województwach i powiatach. Jak wynika z opracowanych materiałów, potwierdzonych opisaną wyżej metodyką, minimalny stan osobowy zmiany w Państwowej Straży Pożarnej powinien wynosić ok. 5100 strażaków, zaś optymalny powinien wynosić ok. 5600 strażaków na zmianie. Uwzględnia on systematyczny wzrost ilości interwencji – czterokrotny w ciągu 13 ostatnich lat od ok. 100 tys. do 400 tys. rocznie.

Założony poziom stanów minimalnych, tj. 5 100 strażaków, można uzyskać poprzez wprowadzenie około 3900 nowych etatów strażaków lub wprowadzenie rekompensaty finansowej w zamian za czas służby przekraczający 40 godz. tygodniowo, jednak nie więcej niż 48 godz. tygodniowo, tj. 6 dodatkowych służb 24-godzinnych w przyjętym okresie rozliczeniowym (12 służb w roku).

Należy podkreślić, że w przypadku wprowadzenia 3900 nowych etatów, koszty z tym związane wynosić będą:

- 1) Uposażenie:
 $3900 \text{ etatów} \times 12 \text{ miesięcy} \times \text{planowana średnia płaca w 2011 roku}$
 $3900 \times 12 \times 3\,945,31 = 184\,640\,508 \text{ zł},$

2) Wydatki rzeczowe:

3900 etatów x średnia kwota wydatków rzeczowych na strażaka

$$3900 \times 5700 = 22\,230\,000 \text{ zł.}$$

Powyższą kwotę należy zwiększyć o jednorazowe koszty związane z wyposażeniem strażaka w środki ochrony indywidualnej i wyposażenia indywidualnego strażaka

$$3900 \times 5150 = 20\,085\,000 \text{ zł.}$$

Razem: 226 955 508 zł, w tym koszty jednorazowe 20 085 000 zł.

Skutek finansowy tego rozwiązania będzie wywoływał dalszy, albowiem w przypadku zwiększenia liczby etatów wzrośnie liczba osób uprawnionych do świadczeń emerytalnych i rentowych.

Natomiast środki na rekompensatę pieniężnej, w zamian za czas służby przekraczający 40 godz. tygodniowo, jednak nie więcej niż 48 godz. tygodniowo, wynosić będą:

24 655 etatów x 12 służb 24-godzinnych x 24 godziny x godzinowa stawka rekompensaty,

godzinową stawkę rekompensaty przyjęto jako 60 % z 1/172 średniego uposażenia

$$60 \% (3\,945,31 / 172) = 13,76 \text{ zł.}$$

Ogólny koszt wynosi: $24\,655 \times 12 \times 24 \times 13,76 = 97\,704\,806 \text{ zł}$ (97 705 tys. zł).

Należy podkreślić, że przyjęcie tego rozwiązania nie spowoduje dalszych skutków finansowych dla budżetu państwa, gdyż nie wpływa na wzrost świadczeń emerytalno-rentowych.

W związku z powyższym w projekcie, jako formę rekompensaty za przedłużony czas służby ze względu na potrzeby służby, wskazuje się rekompensatę pieniężną lub czas wolny, wraz z korektą przepisu art. 71a ustawy w zakresie dodatkowego urlopu wypoczynkowego

oraz ustaleniem wysokości rekompensaty. Obowiązująca ustawa nie przewiduje rekompensaty pieniężnej za czas służby ponad normę określoną w art. 35 ust. 1 ustawy.

Powyższa zmiana powoduje konieczność zmiany przepisu art. 35, w zakresie:

- ust. 3 – nadano nowe brzmienie, w powiązaniu do zmienionych przepisów ust. 7 i 9, zrównując prawa strażaków z systemu codziennego i systemu zmianowego;
- zmiana przepisu ust. 3 w konsekwencji wymusza logiczną zmianę brzmienia ust. 4.;
- biorąc pod uwagę, że potrzeby służby oraz stan podwyższonej gotowości powodują sytuacje, w której nie mogą być przestrzegane zasady określone w ust. 5 i 6, w dodawanym ust. 6a zapisane zostało zastrzeżenie uprawniające do odstępstw co do rozkładu czasu służby;
- w ust. 9 wprowadza się nową formę rekompensaty za przedłużony czas służby ze względu na potrzeby służby;
- dodano ust. 10a dający możliwość udzielenia w następnym okresie rozliczeniowym po okresie, w którym strażak pełnił służbę ponad normę 40 godzin tygodniowo, czasu wolnego od służby w tym samym wymiarze. Konieczność ta wynikła na tle działań związanych z walką i usuwaniem skutków powodzi w maju i czerwcu 2010 r., gdyż niemożliwym było rozliczenie czasu służby w danym okresie rozliczeniowym, ponieważ działania te trwały do połowy lipca 2010 r.

Wprowadzając możliwość rekompensaty pieniężnej za przedłużony czas służby lub czasu wolnego w odpowiednim wymiarze, proponuje się w projekcie ustawy o zmianie ustawy o PSP ograniczenie wymiaru dodatkowego urlopu wypoczynkowego z tytułu pełnienia służby w warunkach szkodliwych dla zdrowia lub uciążliwych. Konsekwentnie zmianie muszą ulec dalsze przepisy art. 71a dotyczące urlopów dodatkowych z tytułu wieku lub stażu służby oraz zasad ich łączenia. Mając na względzie wprowadzane formy rekompensaty, proponuje się ograniczenie wymiaru dodatkowego urlopu wypoczynkowego wynoszącego obecnie maksymalnie 18 dni, do proponowanego wymiaru 13 dni. Rozwiązanie to tworzy, wraz z możliwością odbioru godzin ponadnormatywnych i rekompensaty pieniężnej, logicznie powiązany system rekompensat za przedłużony ponad normę 40 godzin tygodniowo czas służby dla strażaków pełniących służbę w zmianowym i codziennym rozkładzie czasu służby. Należy nadmienić, że rekompensatę finansową za przedłużony czas służby wprowadziła w swoich pragmatykach Policja i Służba Celna. Straż Graniczna wprowadziła w swojej pragmatyce przepisy dające możliwość wypłaty ekwiwalentu

pieniężnego dla funkcjonariusza zwolnionego ze służby za czas służby pełniony ponad normę 40 godzin tygodniowo i nierozliczony do dnia zwolnienia.

Omawiana sytuacja wskazuje jednoznacznie na konieczność wprowadzenia proponowanych rozwiązań prawnych w Państwowej Straży Pożarnej, a przedstawiana propozycja jest, z przyczyn omówionych powyżej, najbardziej optymalna ze względu na organizację służby, zapewnienie skuteczności prowadzonych działań ratowniczych, bezpieczeństwo strażaków Państwowej Straży Pożarnej oraz ze względów ekonomicznych.

Dodatkowo wskazać należy, iż wnioskodawca projektu uznał za celowe pozostawienie art. 10 ustawy o PSP w niezmienionym brzmieniu, gdyż w szczególnie uzasadnionych okolicznościach, podczas wprowadzenia podwyższonej gotowości operacyjnej w Państwowej Straży Pożarnej, niezbędne jest posiadanie skutecznego narzędzia prawnego, dzięki któremu możliwe będzie zapewnienie odpowiedniego poziomu ochrony ludności. Zgodnie z art. 10 ust. 1 pkt 12 ustawy o PSP Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej może wprowadzić podwyższoną gotowość operacyjną w Państwowej Straży Pożarnej w sytuacji zwiększonego prawdopodobieństwa katastrofy naturalnej lub awarii technicznej, których skutki mogą zagrozić życiu lub zdrowiu dużej liczby osób, mieniu w wielkich rozmiarach albo środowisku na znacznych obszarach, oraz w przypadku wystąpienia i utrzymywania się wzmożonego zagrożenia pożarowego (analogiczne uprawnienia w odniesieniu do terenu województwa i powiatu posiadają odpowiednio komendant wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej oraz komendant powiatowy (miejski) Państwowej Straży Pożarnej). Motywy zatem wprowadzenia przedłużonego czasu służby ponad 48 godzin mieszczą się w granicach wyjątku w zakresie stosowania dyrektywy 2003/88/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 4 listopada 2003 r. dotyczącej niektórych aspektów organizacji czasu pracy, gdyż dotyczą absolutnej konieczności zagwarantowania skutecznej ochrony społeczeństw państw członkowskich i stosowane są wyłącznie w sytuacjach nadzwyczajnych. Zwiększenie wymiaru czasu służby ponad 48 godzin tygodniowo było niezbędne między innymi, gdy w 2010 roku doszło do powodzi i konieczne stało się zorganizowanie w taki sposób akcji ratowniczej, by możliwa była jak najskuteczniejsza walka z żywiołem i jego skutkami, a następnie również niezwłoczna likwidacja powstałych szkód.

Ponadto wnioskodawca projektu, dokonując zmian w zakresie art. 71a ustawy o PSP, które musiały zostać wprowadzone jako konsekwencja przyjęcia rozwiązania dotyczącego rekompensaty pieniężnej, uznał za celowe utrzymanie dotychczasowego brzmienia ust. 3 przywołanej powyżej jednostki redakcyjnej. Pozostawiono zatem wymiar dodatkowego urlopu wypoczynkowego, przysługującego strażakowi z tytułu osiągnięcia

określonego wieku, na dotychczasowym poziomie, a mianowicie 5, 9 lub 13 dni dodatkowego urlopu w roku odpowiednio w przypadku ukończenia 40., 45. lub 55. roku życia. Obowiązująca regulacja, w ocenie wnioskodawcy projektu, nie sprzeciwia się przepisom dyrektywy Rady 2000/78/WE z dnia 27 listopada 2000 r. ustanawiającej ogólne warunki ramowe równego traktowania w zakresie zatrudnienia i pracy, bowiem dopuszcza jedynie możliwość dodatkowego wypoczynku dla strażaków, którzy osiągnęli określony wiek. Służba bowiem w Państwowej Straży Pożarnej jest służbą niezmiernie wyczerpującą, wymagającą maksymalnego zaangażowania i niezwykle absorbującą fizycznie. Z upływem lat sprawność i wydolność strażaków może ulec znacznemu obniżeniu, a więc dodatkowy urlop przy tak wymagających i niejednokrotnie niebezpiecznych warunkach pełnienia służby nie stanowi dyskryminacji. Pozostawienie dotychczasowego brzmienia ust. 3 jest zatem obiektywnie i racjonalnie uzasadnione oraz nie sprzeciwia się zasadzie proporcjonalności.

Projekt ustawy nie podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 203, z późn. zm.).

Projektowana regulacja jest zgodna z prawem Unii Europejskiej.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałuje projekt aktu prawnego

Projektowana ustawa dotyczy strażaków Państwowej Straży Pożarnej.

2. Konsultacje społeczne

Projekt ustawy, w wersji z 2008 roku, przewidujący możliwość wypłaty rekompensaty pieniężnej za przedłużony czas służby ponad normę określoną w art. 35 ust. 1 i nie więcej niż do 48 godzin tygodniowo w przyjętym okresie rozliczeniowym, był konsultowany w trybie uzgodnień międzyresortowych z:

- 1) SSP NSZZ „Solidarność”,
- 2) ZZS Florian,
- 3) NSZZ Pracowników Pożarnictwa.

Propozycja wprowadzenia rekompensaty pieniężnej za przedłużony czas służby ponad normę 40 godzin do 48 godzin tygodniowo w przyjętym okresie rozliczeniowym została pozytywnie zaopiniowana przez wskazane powyżej podmioty.

Ponadto, stosownie do wymogów art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414 oraz z 2009 r. Nr 42, poz. 337), projekt został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronach internetowych Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji. Żaden podmiot nie zgłosił zainteresowania udziałem w pracach nad przedmiotowym projektem ustawy.

3. Wpływ regulacji na dochody i wydatki budżetu oraz sektora finansów publicznych

Środki na wypłatę rekompensat pieniężnych za czas służby pełnionej ponad normatyw 40, ale nie więcej niż 48 godzin tygodniowo w przyjętym okresie rozliczeniowym zostały zaplanowane w projekcie ustawy budżetowej na rok 2011 w części 42 – Sprawy wewnętrzne oraz 85 – Budżety wojewodów. Wysokość środków niezbędnych do wypłaty rekompensat pieniężnych została oszacowana na kwotę 97 705 tys. zł, a ich wypłata rozpocznie się w 2011 roku.

Rekompensata pieniężna wypłacana będzie ze środków przeznaczonych na pozostałe należności funkcjonariuszy i nie będzie wpływać na wzrost uposażenia, a w konsekwencji na wysokość świadczeń emerytalnych i rentowych.

4. Wpływ regulacji na rynek pracy

Projektowana ustawa nie będzie miała wpływu na rynek pracy.

5. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Projektowany akt prawny nie będzie miał wpływu na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki oraz przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

6. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny

Projektowana ustawa nie będzie miała wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

Minister Spraw Zagranicznych

Warszawa, 27 września 2010 r.

DPUE - 920 4269-10/jf/2

6M-2067

dot.: RM-10-125-10 z 23.09.2010 r.

Pan
Maciej Berek
Sekretarz Rady Ministrów

opinia o zgodności z prawem Unii Europejskiej projektu ustawy o zmianie ustawy o Państwowej Straży Pożarnej, wyrażona na podstawie art. 13 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2007 r. Nr 65, poz. 437 z późn. zm.) przez ministra właściwego do spraw członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej

Szanowny Panie Ministrze,

w związku z przedstawionym projektem ustawy o zmianie ustawy o Państwowej Straży Pożarnej pragnę przedstawić następującą opinię.

Projekt ustawy przewiduje dodanie w art. 35 ust. 10a, zgodnie z którym czas wolny, o którym mowa w ust. 9 i 10 może być udzielony w następnym okresie rozliczeniowym po okresie, w którym strażak pełnił służbę ponad normę, o której mowa w art. 35 ust. 1. Jeżeli chodzi o czas wolny przysługujący za pełnienie służby na podstawie ust. 9, tj. w wymiarze do 48 godzin tygodniowo, regulacja ta nie sprzeciwia się prawu europejskiemu. W przypadku jednak stosowania tej normy w odniesieniu do ust. 10, który przewiduje służbę w wymiarze ponad 48 godzin tygodniowo w przypadku wprowadzenia zwiększonej gotowości operacyjnej, może dojść do przekroczenia przeciętnego tygodniowego wymiaru czasu służby w wysokości 48 godzin w okresie rozliczeniowym. W tym zakresie projektowany art. 1 pkt 1 lit. f) co do zasady sprzeciwia się postanowieniom dyrektywy 2003/88/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 4 listopada 2003 r. dotycząca niektórych aspektów organizacji czasu pracy.

Przyjmując jednak, że wprowadzenie podwyższonej gotowości operacyjnej jest związane z zaistnieniem jedynie wymienionych w ustawie sytuacji (w art. 10 ustawy – zwiększone prawdopodobieństwo katastrofy naturalnej lub awarii technicznej, których skutki mogą zagrozić życiu lub zdrowiu dużej liczby osób, mieniu w wielkich rozmiarach albo środowisku na znacznych obszarach, oraz w przypadku wystąpienia i utrzymywania się wzmożonego zagrożenia pożarowego) oraz zakładając, że następuje to jedynie wyjątkowo, można uznać, że działanie to mieści się w sferze wyłączonej spod zakresu bezpośredniego zastosowania

d/2 VCL DP17
DPS
DPO
2010-09-29

europejskich przepisów regulujących czas pracy zgodnie z art. 2 *dyrektywy Rady 89/391/EWG*. Zgodnie z orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości UE przepisy dyrektyw nie znajdują zastosowania w pewnych wyjątkowych sytuacjach, z uwagi na absolutną konieczność zagwarantowania skutecznej ochrony zbiorowości i tylko w przypadkach wyjątkowych zdarzeń, takich jak katastrofy naturalne lub technologiczne, zamachy i inne zdarzenia tego rodzaju, których waga i rozmiar wymagają podjęcia niezbędnych działań dla ochrony życia, zdrowia, a także bezpieczeństwa zbiorowości i których prawidłowa realizacja byłaby zagrożona, gdyby wszystkie reguły prawa unijnego regulującego czas pracy musiały być przestrzegane¹. Z przedstawionych przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych informacji oraz uzasadnienia do projektu wynika, że z takimi właśnie sytuacjami związane jest wprowadzenie podwyższonej gotowości operacyjnej.

W związku z powyższym uznaję projekt ustawy za zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Z poważaniem

z up. Ministra Spraw Zagranicznych
SEKRETARZ STANU

Jan Borkowski

Do wiadomości:

Jerzy Miller

Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji

¹ C-52/04 *Personalrat der Feuerwehr Hamburg*; C-397/01 do C-403/01 *Pfeiffer i inni*.